

החברותא

החברותא בטאון פנימי לחברים גליון מס 50

בסדר כ"א סיון ערשיק פאר שלח תשרי

זכר החברותא

הגיגת היוכל לגליונות

החברותא

בשבח והודיה להשי"ת שהחינו וקימנו והגיענו להוצאת גליון ה-50 של "החברותא"

עידוד רב אנו שואבים מהתגובות הנלהבות של החברים הנותן לנו את העידוד והכח להמשיך ולהוציא את כל דברי תורתנו ומכתביו של מורנו הרא"ש שליט"א

מטרת הוצאת הגליון הזה היא לא כשאר העלונים המופצים מידי ערש"ק (החשובים כשלעצמם) אלא לאחר, לגבש, לקרב, לאמץ ולחזק ידים רפות וברכים כושלות בין חברים מקשיבים לדבר ה', ולהגיע לתכלית המקווה של האמונה והאחדות ומתוך מהמכתבים ושאר דברי תורתנו, אנו שותים את מימי הבאר הלא היא תורתנו של מורינו ורבינו ר' אשר שליט"א ה' יאריך שנותיו מתוך בריאות מעליותא.

לכך אנו קוראים לחברים בקריאה של חיבה לעמוד לימיננו להמשיך בהוצאה הסדירה של ה"חברותא" ומבקשים מכל אחד שיש תחת ידיו מדברי תורתנו או מכתביו של הרא"ש שישלחם למערכת וכן נשמח לפרסם הארות או הערות ונפרסמם במדור מכתבים למערכת.

מקווים אנו שהמטרה בהוצאת הגליון תושג בשלמותה והחברים יתאחדו סביב תורתנו של הרא"ש באמונה, בשפלות ובדיבוק חברים, וסו"ס נזכה לאחדות אמיתית שהיא תזכנו ותביא את הגאולה המקווה בב"א.

האריז"ל גילה לאיש סודו שכל מה שהשיג

שנפתחו לו שערי חכמה ורוח"ק היה כשכר שהיה שמח בעשית כל מצוה שמחה גדולה לאין תכלית, ואמר והיינו דכתיב תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל טוב (דברים) ר"ל יותר מכל מיני תענוג שבעולם ומכל זהב ומפז רב ואבנים טובות ומרגליות.

עבדו את ה' בשמחה. מתנאי עשית כל מצוה היא השמחה הגדולה בעשייתה דכל מצוה ומצוה המודמנת לו דורנא הוא דשדר ליה קוב"ה... וכפי רוב השמחה יגדל שכרו (שיח יצחק)

ממעמקים קראתיך ה'. משל למה הדבר דומה למי שהיה לו דין בפני השופט ראה

שיש לכל אחד סניגור שידבר אליהם. קרא אל השופט ואמר הכל צריכים לסניגורים אני שאין לי סניגור שידבר עלי אלא אתה הדיין אתה הסניגור כך אמר דוד יש מי שהוא בוטח על מעשים נאים שיש לו ויש שבוטח על מעשי אבותיו ואני בוטח בך אף על פי שאין לי מעשים טובים אלא שקראתיך ענני...

(מדרש תהלים)

ישמח לב מבקשי ה'. כי בכל הענינים מי שמבקש

איזה דבר אם לא השיג הדבר ההוא הנה היה עמלו לריק, לא כן מבקשי ה', הבקשה בעצמה היא תכלית נשגב שהוא ההתקרבות אליו יתברך.

(שיח יצחק)

קחו עמכם דברים ושובו אל ה' (ישעיה) לפי

שישראל אומרים הנשיאים חטאו ומביאים קרבן אנו אין לנו קרבן... אמר להם בכו והתפללו לפני ואני מקבל. אבותיכם לא בתפילה פדתי אותם... בימי יהושע לא בתפילה עשיתי להם נסים, הוי אין אני מבקש לא זבח ולא קרבנות אלא דברים שנאמר קחו עמכם דברים ושובו אל ה'.

(מדר' תצוה).

מכתב זה נכתב ע"י אחד החברים בשפה האנגלית שכתבו מפי הרא"ש לרופא שבהשפעת ידידים גוים חזר לשמירת מצוות אחרי מרידתו נגד החינוך הדתי שקיבל, ותורגם לעברית, מחמת אורכו נביא חלק ממנו והמשכו בגלן הבא בעז"ה.

חוויה נאמנה ואמיתית של ה' ושל השגחתו היא בעלת משמעות רק כשהיא באה בעקבות הרגשה של חוסר אוניס אנושי. אז מתברר כי חוש החשיבות העצמית הוא אשליה, שאני לא מסוגל להתמודד בעצמי עם לחצי החיים, וזקוק לעזרתו. רק שאני נמצא במצב רוח ירוד, אבל דוחה את חוש היאוש - רק אז הדיבורים שלי על ה' הם אמיתיים. רק אז מרגיש אני את ידו המכוונת, את חסדו ותמיכתו. ה' צריך להימצא כדי שהוא יחזיק בי, כי אם הוא לא נמצא, איך יצור תשוע כמוני יכול להתגבר על מצבו האפל? (ראה תהלים קל"ט, י').

לחוויות המשפילות שלנו יש פוטנציאל לחוות חוויות דתיות הקושרות אותנו עם מקורנו המהותי. לכן, החסרונות והכשלונות והבושות, הם קשרינו לה'. הנפילות הרבות שלנו קושרות אותנו לחלקי המציאות שלנו שבהם אנו פגיעים, שבהם אנו יודעים בוודאות שאין לנו תמיכה אלא מאותו "אחד" המחזיק אתנו.

הפרדוקס הוא שמהות האדם זו -פגיעותו-, "השענותו הטוטאלית". אבל הנטייה הטבעית של האדם היא לראות את עצמו כייצור עצמאי. אשליה זו גורמת לו להאחז בכל דרך מחשבה שיש בה כדי לאמת את הרגשתו העצמית המדומה.

א.פ. היקר,

שורש שמירת המצוות היא אמונה. אמונה באלוקי הצדק המולך על עולמו בחסד. אולם חסדו של ה' לא תמיד גלוי. לעתים קרובות אנו חשים את חסדו של ה' ככאב. אבל מה שנראה לנו ככאב וכסבל, זהו קריאה מאת ה'.

בחיי היומיומיים, אנו מטפחים חוש מנופח של חשיבות עצמית. האדם רואה עצמו כמבצע, משיג, מפרנס, מתכנן. ספוג בחוש עצמי, ומאבד את החוש של חלקו החיוני של ה' בחייו. שוכח את האנושיות השבירה שלו, את אי-הבטחון של קיומו. לכן, כשהכל מתנהל כסדרו, מרגיש סיפוק עצמי. אולי מודה לה' על חסדו, אבל אין זה אלא מס שפתיים. הצביעות מוכחת כשהוא שרוי בצרה. נופל לתוך יאוש ואכזבה. פתאום, נעלם האלוקים אותו חש בעת סיפוק עצמי. מדוע שינוי זה במצב הרוח? האם המצאות ה' אינה נצחית? והתשובה פשוטה. כשדברים התנהלו כסדרם, לא חשתי את ה' בתחושה אמיתית. לא הרגשתי שה' הוא מקור הצלחתי. הרגשתי שאני המקור, אבל חלקתי כבוד לה' בשפתי מתוך רגש רתי, כביכול. וכשפקד אותי כשלון, לא יכולתי לפנות אל ה', כי הוא נעדר, כי לכתחילה לא הכנסתי אותו לתוך עצמיותי.

ובעונג רגעיים. זאת הסיבה שהן יכולות להניע את ההמון לאמץ את הביטויים המושכים ואת ההבטחות לישועה מהירה וקלה. אבל, לנסות ולמשוך את היהודי בדרך זו, על-ידי הגשת תחליף לנחלת "קול יעקב", זה לעקור אותו מהשבועה שהוא נשבע בהר סיני ש"לא יהיה לך אלוהים אחרים על-פני" (שמות כ', ג'), ולגזול ממנו את האמונה הטהורה שלפיה הוא החליט לחיות כשהוא קיבל על עצמו את התורה הקדושה באמירת "נעשה ונשמע" (שמות כ"ד, ז).

יש לציין שאותם הקשיים ואותה האחריות הנוראה שגרמו לאומות העולם לסרב לקבל את התורה כשהוצעה להן, גרמו לעם היהודי פחד והיסוסים כשעמדו לקבל את התורה. כדי לקיים את הבטחתו לאבותינו אברהם, יצחק ויעקב, שצאצאיהם ימשיכו בדרכם ויהיו אור לגויים, "כפה הקב"ה עליהם את ההר (סיני) כגיגית" כדי להכריח אותם לקבל את התורה (מסכת שבת פ"ח, ב').

זו לא הגדולה הפנימית של העם היהודי שעשתה אותו עם סגולה. ליהודים, כמו לכל בני אנוש, יש נטיות אנושיות שפלות. העם היהודי נבחר כי הם האמינו שהמחשבה השניה, הבולמת, שתמיד מלווה את הנטיה הראשונה של תאוה, גזל וכו', אינה מקרית. היא נשלחת על-ידי האחד המכוון את העולם שהוא ברא כדי לעצור את האדם מלחטוא מתוך תאוותו הטבעיות, שנגדן אין לו הכוח לעמוד לבדו.

כמצויין לעיל, הפוטנציאל לסטות משורשו - גדול בתחום הדת - כי הבסיס הוא להעמיד את האדם מול מהותו האמיתית של חוסר אונים, בניגוד לנטיות האנוכיות לראות את עצמו כמקור הישגיו. אולם, העמדת האדם מול הריקנות שלו מביאה אותו לחיות עם בוראו באותה המידה שחולשתו של ילד היא המקור של תלותו באמו.

במקרה שלך, אתה לא מנסה להבין את משמעותה של ההתעוררות הדתית הפתאומית שלך, בהשפעת נכרים, כאשר קודם לכך התנגדת לשמירת מצוות, למרות החינוך הדתי שקיבלת משך כל ימי חייך. התבוננות של רגע תביא אותך להכרה שהתעוררותך הדתית לא צמחה מן השדות הפוריים של הנפש הסובלת, שבהם דוד המלך ורבי עקיבא מצאו את בוראם ובאו לחיות תחת כנפי השכינה.

עמידתם האיתנה ברגע מכניע של חשכה, ושם אתה סטית-, המחשישה להם את הבטחון שקיימת יד, לא מוחשית אך תומכת, האוחזת בהם.

שובך לשמירת המצוות, למרות שבאופן חיצוני היא דומה לשמירת מצוות מסורתית, נובע ממקור זר לאמונה היהודית, מדחף האנוכי לקדושה ולטהרה, שאיננה יוצרת קשר ממשי עם הבורא הנובע מהשפלות וחוסר הישע האנושיים, ברוח "ומבשרי אחזה אלו-ה" (איוב י"ט, כ"ו).

הטוהר והאלוקות, שעליהם מדברות דתות אחרות, הם לא יותר מלבוש דק לכוחות הטבעיים המאופיינים במשיכה

בר"ח תמוז (תשמ"ז) שלפי שיטה אחת חל בו יום הילולא של יוסף הצדיק נסענו עם הרא"ש שליט"א לקבר יוסף הצדיק אשר בשכם. לאחר כמה שנים שלא נסע אתנו מחמת חולשתו. אמרנו שם הרבה פרקי תהילים והתפללו מנחה ולאחר מנחה פתח ואמר, כי בטוח שכאן מקום קברו של יוסף הצדיק אבל קברו של דוד המלך אינו ודאי שהוא במקום שהעולם אומרים שהוא המקום. כי דוד המלך הוא בבחינת משה רבינו שמקום קברו לא נודע אלא שזה נמצא בסביבה ההיא היינו בהר ציח.

המשיך ודיבר על ההבדל בין הנסיון של יוסף הצדיק ובין דוד המלך כי דוד המלך ביקש בעצמו את הנסיון באמרו "בחנוני ונסני צרפה כליותי ולבי" וברש"י שם "ותמצאני נקי" ולכן לא עמד בו, ויוסף עמד כי לא ביקש זאת, ובסופו של דבר זעק אל ה' שיציל אותו מהניסיון וניצל. שאלתי אותו הרי כתוב במדרש שיוסף הצדיק ביקש שינסו אותו דכתיב "אמר (יוסף) אבי נתנסה, זקני נתנסה אני איני מתנסה ? אמר לו הקב"ה חייך שאני מנסה אותך יותר מכולם" (ילקוט רשב"ל"ט) ובכל זאת שלח לו סיבה מונעת בדמות דקיונו של יעקב אביו שהופיע נגדו ונרתע מלחטוא האם משוא פנים יש בדבר.. ענה והסביר - דוד המלך היה בתקופת הזוהר של התגלות השכינה - דור של נביאים, גד החוזה, נתן הנביא, שמואל הנביא, משכן שילה היה קיים והשכינה היתה שורה במחנה ישראל. כאשר דוד נכשל התאושש כארי חי באומרו "חטאתי" והשי"ת אמר לו מיד "גם ה' העביר חטאתך" ומני אז הלך דוד והתעלה מאור. לעומת זה יוסף היה בתנאי גלות מרה ביותר בארץ מצרים המלאה גילולים ושטופה זימה, מכל צד שרצו כיעור ותועבה, אם ח"ו יוסף היה נכשל, היה יכול לשקוע במ"ט שערי טומאה מבלי יכולת שוב ח"ו לכן ריחמו עליו ועל אבותיו משמים להמנע מזאת.

אח"כ נסענו בפעם הראשונה אל קברו של יהושע בן נון בכפר "חרס" ואמרנו תהילים ודיבר על זמן עקבתא דמשיחא שצריכים לעורר רחמים שלא יהיה לפני ביאת המשיח צרות על עם ישראל, ושיבוא בחסד וברחמים, וזה תלוי בבי כנישתא חדא שיקבלו עליהם לזעוק ולהריע לה' בשדות כמשי"כ אליך זעקו ונמלטו וזוהי העצה היחידה שלנו בתקופה הזאת.

יול"ע י"ז
מערכת החברותא
עדני 3
טל: 02-5829488
תד. 5080
ירושלים 91050

השמחה במעונם

הר"ר דוד הולד ומשפ' להולדת הבן
הר"ר צבי הולד ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר משה ירוחם שטרנגר ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר מרדכי גולדברג ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות
הר"ר שמואל יעקבזון ומשפחתו להכנס הבן לעול המצוות
הר"ר חיים גולדשטיין ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות ולנשואי הנכדה
הר"ר משולם מורגנשטרן ומשפ' לנשואי הבן ישראל הי"ו
הר"ר מנחם מלך ומשפ' לנשואי הבת

עלון זה הודפס לעי"נ רחל בת משה ע"ה נלב"ע כ"ג סיון תנצבה.
הר"ר אברהם בן הר"ד אליהו ז"ל נלב"ע כ"ג סיון תנצבה.